

Posamezna številka „Dneva“ stane 6 vin.,
ravno toliko številka „Bodeče Neže“.

„DAN“ izhaja vsaki dan zjutraj; tudi ob nedeljah in praznikih. Vsako nedeljo ima humoristično prilogo „BODEČA NEŽA“. Za ljubljanske naročnike stane „Dan“ s prilogo dostavljan na dom celoletno 20 K, mesečno 170 K; brez priloge celoletno 18 K, mesečno 150 K. Za zunanje naročnike stane „Dan“ s prilogo celoletno 22 K, četrtletno 550 K, mesečno 190 K. — Naročnina se pošilja upravništvu.

Telefon številka 118.

DAN

Neodvisen političen dnevnik
s tedensko humoristično prilogo Bodeča Neža.

Posamezna številka „Dneva“ stane 6 vin.,
ravno toliko številka „Bodeče Neže“.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Franciskanska ulica številka 6.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglase se plača: petlet vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 20 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Odgovorni urednik Radivoj Koren. Last in tisk „Družinske tiskarne“.

Telefon številka 118.

Avstrijski problem. — Volitve v Istri. — Dopisi. — Povodnji po vseh krajih. — Blamaža deželnega odbora. — Sprejem v Opatiji. — Albanski vstaši. — Velika nesreča na morju.

Avstrijski problem.

Gorica, 24. vel. travna.

Pod tem naslovom je napisal znani nemški pedagog Förster obširno razpravo v reviji „Österreichische Rundschau“. Cela razprava stoji na vzgojensko-nemški in je nekaka samoočrta proti nemškemu nacionalnemu časopisu, ki je napadla Försterja radi njegovih besed glede vsemenske pesmi „Die Wacht am Rhein“.

Kot politiki se ne moremo mnogo peči s tem izvajanjem, ki je namenjeno predvsem nemški mladini kot narodnovzgojni nauk. Omeniti hočemo le par točk, ki se tičejo naše avstrijske in domače politike.

Förster ima Nemce za prvi in odločujoči faktor v Avstriji. Iz tega stališča izvaja tudi vse svoje nauke. S tem, da se Nemci sprijaznijo z drugimi avstrijskimi narodi, ne smejo nikakor pozabiti, da so nositelji kulture in ohranjajoči element avstrijske države. Nemci smatrajo druge narode, predvsem seveda Slovence, za tuje, katere je treba pridobiti za nemško avstrijsko politiko, ki bi bila edina zmožna obvarovati Avstrijo razpada, ki ji grozi vsled prebujenja narodov. Nemci so le še »reducirana skupina« v primeri z veliko večino »sovražno mislečih narodov« v Avstriji.

Da je to stališče pogrešeno, ve vsak pameten avstrijski državljani. In Förster, mesto da bi vzgojeval nemške nacionalce, jih le še vzpodbuja, naj ne opustijo svoje dosedanje politike proti ogromni večini avstrijskega prebivalstva. Edino nemška kultura je poklicana, da reši Avstrijo! Drugi narodi pa naj se klanjajo tej kulturi in ji pomagajo do zmage nad Slovanstvom! Förster je velik pedagog in navdušen Nemec, zato ni čudno, ako rešuje na ta način avstrijski problem. Kar je politične resnice v tej razpravi, je edino le njegov izrek glede »Die Wacht am Rhein«. Pravi namreč, da petje te pesmi v Avstriji ni ravno lojalno in odbija druge narode, ne samo od nemštva, ampak tudi od Avstrije. Seveda Nemci se ne menijo za Avstrijo in še manj za druge narode, kaj se le za Slovence!

Ugodna rešitev avstrijskega vprašanja je odvisna le od Slovanov, zlasti pa še od nas Jugoslovancev.

Jugoslovani smo velika državno-pravna skupina, ki zahteva svoje narodne in državne pravice, ki se nam zanjamo že v temeljnih zakonih avstrijske države. Brez nas se ne more več računati, kar pripoznavajo vsi razsodnejši politiki. Tudi Nemci sami so se začeli v zadnjem času peči z našim vprašanjem, katerega pa seveda rešujejo v naše zlo. Zato nas lahko veseli naša jugoslovanska misel, ki se širi vedno bolj povsod, kjer biva celokupen jugoslovanski narod. Od Mure do Balkana smo narod ene in iste krvi, enega in istega jezika! Z vsakim dnem smo močnejši in pride dan, ko bomo stali od prvega do zadnjega v bojni črti proti našim sovražnikom. Tedaj bo rešen avstrijski problem v naše dobro.

Avstrija je na razpotju. O tem pričajo svetovni dogodki in zgodovina narodov. Nemštvo v Avstriji kot tako ima svojo bodočnost edino le kot manjšina. Naj bi sprevidela naša vlada, dokler je še čas in dokler ji ne odprejo oči dogodki izven državnih mej!

Iz Volosko-Opatije.

Deželnozbornske volitve v Istri!

Politično društvo za Hrvate in Slovence predloži za sledeče kandidate za deželni zbor: v tretji mestni kuriji Josip Stihovič, ravatelj posojilnice v Puli, dr. Sime Kurelić, odvetnik v Pazinu in dr. Gjuro Červar, odvetnik v Voloski; v četrti kuriji, izvenjske občine: Matija Škrbec, župnik-dekan, Krkavce, Josip Valentič, nadučitelj, Sv. Anton pri Kopru, dr. Ivan Pošćić, odvetnik, Volosko, Josip Ribarić, profesor, Kastav, Josip Grašić, župnik, Beram, dr. Dinko Trinajstić, odvetnik, Pazin, Sime Červar, župnik, Zrenji, Ivan Sancin, učitelj, Pula, Luka Kirac, župnik, Medulin, dr. Ivan Zuccon, odvetnik, Pula, Anton Andrejčić, župnik, Poreč, Ambrož vit. Haračić, profesor, Mali Lošinj; peta splošna kurija: prof. Matko Mandić, državni posl. Trst, dr. Matko Laginja, odvetnik in drž. posl., Pula, prof. Vekoslav Spinčić, državni posl. Opatija.

To so kandidati, ki nam jih je predložilo pol. društvo za Hrvate in

Slovence v Istri; ker obstoji pa le eno naše pol. društvo, in ker drugih naših kandidatov nimamo, bomo pač morali za sedaj osebne mržnje vreči v koš, in vsi kakor eden oddati glasove za može, ki so nam predloženi po političnem društvu. Ako ne bomo storili tega, pljunili bomo sami sebi v lice, in mirne vesti si moramo priznati, da sploh nismo vredni, da se drugače z nami postopa, kakor so postopali z nami svoječasno Italijani, ko so imeli popolno oblast nad nami. S tem bi dali našim sovražnikom v roke orožje, s katerim se sedaj vsepoše proti nam bojujejo. Mi bomo obračunali z našimi ljudmi sami na pristojen način, a ni potreba, da se v naše stvari zabadajo razne nemške barabe in italijanska druhal, ki kar od veselja kriče in združeni pozivajo v boj vse, kar leze in kar gre, proti naši stranki v Istri, ki je sedaj razkosana in po njej mnemu lahko premagljiva.

Vsled osebnih napadov in sovražstva do gotovih oseb, od poedinih oseb, smo res prijazni tako daleč, da lahko zgubimo mandat v XIV volilnem okraju, to je v mestni kuriji v kateri volijo mesta: Volosko-Opatija, Kastav, Podgrad, Klana, Mošćenice in Lovrana, kjer kandidira dr. Gjuro Červar. Ali bode šla naša osebna mržnja res tako daleč, da nam bo ljubše, da prodre pri volitvah italijanski kandidat dr. Sandri iz Lovrana, za katerega tudi Nemci delajo z vsilo, kakor pa da prodre dr. Červar, ki je skozi in skozi naroden človek, ki ima le kakor človek svoje napake, kakor vsak drug človek, in če se bode kaj pregrešil, bomo z njim sami lahko obračunali ob za to zgodni priložitosti. Da pa ne bode kdo rekel, da gre tu edino v zagovarjanju osebe dr. Červaria, naj mu služi v dokaz

pisanje laških in nemških novin, ki vsled tega nerada v naših vrstah kar od veselja plešejo. Tako piše na primer zadnja tržaška »Wochenpost« o razdoru v naši narodni stranki, pod naslovom: Ein interessanter Kandidat.

Was muss Herr Dr. Gjuro Červar für einen guten Ruf haben, dass seine Absicht, als Wahlwerber für den istrischen Landtag aufzutreten, selbst einen Teil der Südslaven, oder sogar wir vielleicht den anständigen Teilderselben zu der schärfsten Opposition gegen seine Person veranlasst.

So schreibt der »Slovenski Narod« vom 15. d. m. wörtlich folgende Notiz: Tu prinaša ta cunja dobesedno prevod nesrečnega članka v »Slov. Narodu« od 15. maja 1914, kjer se dr. Červaria na najbrutalnejši način napada radi »Casin des Entragers«, potem pa dodaja: »Wir haben zu dem interessanten Kandidaten, der selbst einem Teile seiner kroatischen Wähler unsympathisch ist, nur noch zu bemerken, dass es für die Südbahn eine wahre Schande ist, dass dieser Mensch, der jeden deutschen Einfluss in Liburnien vernichten will und gleichzeitig unter seinen eigenen Volksgenossen als unsympathisch gilt, als Südbahn-Vertreter in der Abbazianer Kurkommission sitzt und dort über Wohl und Wehe des deutschen Kurortes entscheidet. Če nismo slepi, moramo pač priti po takem pisanju do spoznanja, zakaj se ravno z nemške strani tega človeka napada, in mi naj še tej bandi zato, ker jih dr. Červar pošteno lasa in jih drži na udi, pri teh umazanih napadih pomagamo. Ali ni to dokaz, da je dr. Červar res agilen na narodnem polju? Menda ni potreba, da se še več pove, če se še navede, da ta cu-

nja potem med drugim tudi piše: »Die Agitation im Kurgelbiete an der österreichischen Riviera hat in den letzten Tagen an Intensität zugenommen. Die Aufstellung eines italienischen Kandidaten in dem von der Landeswahlordnung ungerechtfertigterweise den Kroaten zugewiesenen Wahlbezirk des Lovrana-Abazja-Castana ist gesichert und die Deutschen haben mit den Italienern ein formelles Wahlbündnis abgeschlossen, demzufolge sie einmütig für den italienischen Wahlwerber eintreten werden.« Kar naj nam tudi služi v dokaz, da pot, na kateri se sedaj pred volitvami nahajamo, glede dr. Červarjeve kandidature, ni prava, ampak za nas naravnost pogubonosa. Disiplina mora vladati v naših vrstah, dokler se borimo pod narodno zastavo proti našemu sovražniku: a osebnosti morajo odnasti. Sedaj je prepozno za kakšno spremembo. Kdor ne bo oddal svoj glas za to politično društvo za Hrvate in Slovence v Istri predložene kandidate, ta je politično nezrel, ta je čisto navadni narodni rufljan. Ko bodo volitve gotove, ko bomo zopet zborovali na običnem zboru političnega društva, tedaj pa odprj vsak svoja usta in povej na glas, kaj ti je prav, in kaj ti ni prav. Naj te vrstice, napisane v dobrem namenu, ne bodo hob v steno, ker nas bode lahko, v slučaju katastrofe, samih sebe sram.

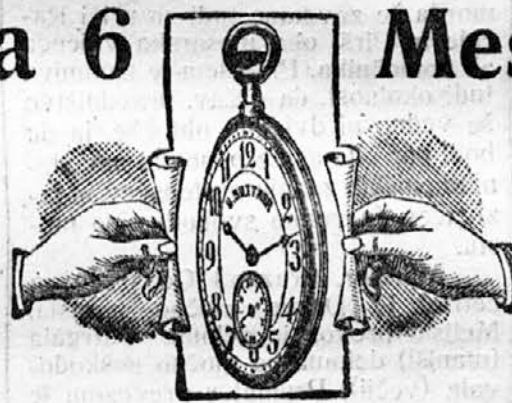
Slovenska zemlja.

IZ KRŠKEGA.

Železniški minister Forster se je v družbi deželnega predsednika,

Za birmo se pripo- roča tvrdka H. SUTTNER Ljubljana 6 Mestni trg 25

Nizke cene, prav
solidna in dobra
:: postrežba. ::
Ceniki zastonj in po-
:: štnine prosti. ::

Lastna protokoli-
rana tovarna ur v
:: Švici. ::
Glavno zastopstvo to-
varne ur „ZENITH“.

LISTEK

M. ZEVAKO:

Srce in meč.

Roman iz francoske zgodovine.
(Dalle.)

XLIII.

S čim se je zabaval mali Jakob Klemen.

Vitez Pardajan je spremlil Marijaka do vrat Kolinskega dvorca. Bilo je nekako o polnoči. Marijak, razburjen nepopisno od prizora s kraljico, je govoril spotoma le malo. Toda prosil je prijatelja, naj stopi z njim v dvorec, in Pardajan je privolil.

Grof je dal takoj zbuditi kralja navarskega, Kolinjca in njihove tovariše.

Bodoči Henrik IV. je spal na žive in mrtve, ko so ga prišli tresti za rame.

Skočil je s postelje, pograbil meč in viknil z razburjenim glasom:

»Ali se bijo?«

»Ne, sir. Gospod grof de Marijak je tu in bi vam rad povedal nekaj silno važnega.«

Mladi kralj navarski je izpustil meč in si oddahnil zadovoljno. Hudo je bil prebledel ob misli, da ga prihajajo buditi, ker se treba udariti. Še ko so ga oblačili, ga je prešinil zdaj-

pazdaj trepet. Zasmel se je in za mrmral:

»Hudiča, kaj se tako tresem? .. Le tresite se, mrha, videla boš še vse druge reči! ..«

Henrika Bearnskega je odlikoval velik moralen pogum; ni pa bil prost one fizične bolezni, ki je lastna skoro vsem nervoznim naturam: strah pred rano in gnus do krvi. Če pa je bilo treba udariti, se je bil dobro kljub temu.

Kakor hitro so bili zbrani vsi, kralj, Kolinj, Kondé in d' Anelot, jim je povedal Marijak, da pozna Katarina de Medičis njih zavetišče.

»Bežati bo treba,« je dejal Kolinj kratko.

»Treba je ostati,« je odgovoril kralj navarski trdno, čeprav se ni mogel ubraniti tresljaja. Če Katarina še ni dala obkoliti te hiše, ima namene, ki jih treba spoznati, naj stane, kar hoče.

»Vaše Veličanstvo ima prav,« je rekel Marijak.

Poročal je nato točko za točko o svojem sestanku s kraljico. Sledilo je dolgo posvetovanje in sklenili so, da treba obvestiti kraljico Ivano, pravo glavarico hugenotske stranke. Sicer pa so bili Katarinini predlogi v zadovoljstvo Kolinjcu, ki je hrepenel iskreno po miru in se tudi navdušil ob misli, da pojde pomagat nizozemskim protestantom.

Sklenili so, da se odpravi Marijak čimprej, to je, kakor hitro odpro zjutraj mestna vrata.

Vrnil se je torej k Pardajanu, ki je bil napol zadremal v svojem naslanjaču, ter mu razložil, kaj se godi.

»Vidite,« je dodal na koncu, »moja prošnja do vas, dragi prijatelj, je tale. Moja odsotnost utegne trajati mesec dni. Sama sreča je hotela torej, da mi je prišlo na um predstaviti vas Alisi. Pojdite k njej, povejte ji, da sem moral iti h kraljici navarski, in da ji bo laglje prenašati ločitev, recite ji, da hočem porabiti to potovanje tudi v najin prid in priznati kraljici najino ljubezen. Verjetno je, da pride Ivana Albreška v Pariz; takrat, upam, ne bo nobene zapreke več, da postane Alisa moja žena. To, dragi prijatelj, so dobre novice, ki jih, prosim, ponesite moji ljubljenci. Ako jih izve po vas, li bodo tem dragocenejšje.«

Prijatelj sta se razgovarjala še dobro uro o tem, kar ju je zanimalo najbolj na svetu, Pardajan o Luji, Marijak pa o Alisi de Luks. Nato sta se objela in vitez se je vrnil v Monmoransiški dvorec, da si privoščiti nekoliko počitka.

Marijak se je odpravil ob zori, kakor je bilo domenjeno.

Nekaj dni kasneje se je začela širiti po Parizu vest, da zadobi pomakljivi in šepasti senžermenski mir trdno in neomajno podlago. Kraljica je dala dober zgled in povedala glasno vpricho vsega dvora, da je zločin prelivati kri v imenu svete vere. Kralj je gonil neresce, vesel da je konec bojnega vznemirjenja. Pri-

digarji po cerkvah niso grmeli več in najbesnejši katoličani so molčali, kakor da jim je zapovedano tako.

Kmalu je bilo še boljše: razvedelo se je, da se poroči Henrik Bearnski za Margerito Francosko in da se bodo vršile ob tej priliki velike slave slavnosti; tudi Ivana Albreška pride takat v Pariz, in spremljali jo bodo vsi odlični hugenotske kraljestva.

Ljudstvo, dobro ljudstvo se je čudilo dvoru, ki je hotel izprva iztrebiti hugenote, zdaj pa jih je vzljubil mahoma tako prisrčno. In ker so mu bili poprej naznanili versko strast do skrajnosti, je bilo to ljudstvo dokaj razočarano po nenadnem preobratu.

No, proti koncu junija se je izprehajalo po Parizu mnogo znanih hugenotov; kmalu se je začelo, da je dospel gospod general in — o čudo! — da ga je vojvoda Giški objel in poljubil!

Vitez de Pardajan je blodil po Parizu ves ta čas kakor grešna duša.

Njegovo prizadevanje, najti Lujo, ni rodilo zaželenega uspeha.

Maršal Monmoransiški je bil vsak dan bolj mračen; nade mu je ugašala v srcu. In ubogi vitez je bil prepričan trdno, da so zavlekli Lujo in njeno mater v kak grad na deželi.

Oče pa mu ne le, da ni prinašal obljubljenih novic, marveč izginil je bil popolnoma.

Večkrat je bil poizkusil vitez prodreti v notranjščino Memskega dvorca, kakor se mu je bilo posrečilo že enkrat. Potikal se je okrog dvorca in skakal čez vrtni zid in nazaj, toda videl ni niti Zanetinega obrazka, niti smešne butice Ijkove, niti pepelnice glave maršalovega oskrbnika; vrata in okna so bila trdovratno zaprta.

Da izpolni obljubo, ki jo je bil dal Marijaku, se je napotil vitez na dan prijateljevega odhoda k Alisi de Luks. Sprejela ga je z vročino radostjo, prav redko pri tem dekletu, vajenem skrajne previdnosti. Njena prva beseda je bilo vprašanje, ali zaročenec ni bil napaden, ko sta odhajala od nje.

»Pomirite se, madam,« je odgovoril Pardajan. »Vse je šlo po sreči. Ni nama bilo treba izdreti mečev, zakaj nihče naju ni napadel.«

»In vendar pridete sami, go-

spod...« je dejala Alisa.

Nato je povedal Pardajan, kako se jima je pridružil neznani plemič, k je povabil grofa h kraljici.

»H kraljici!« je vzkliknila Alisa trepetaje. »V Luver? .. Ah, odondot se ne vrne več!«

»Ne v Luver, madam! V neko hišo na Lesenem mostu. In vrnil se je iz nje zdrav in čil, to vem jaz, ki sem ga spremljal v Betiziški dvorec.«

»Ali vam ni povedal ničesar o tem čudnem sestanku?« je povzela Alisa z negotovim glasom, vsa zmehana in zamišljena.

deželnega glavarja in drugih gospodov pripeljal tudi v Krško. Dasi smo prepoznali zvedeli, da pride vsoka gospoda tudi k nam, smo se zbrali v velikem številu pri mostu. Gospodu ministru se je poklonila tudi deputacija iz Radeč, ter ga je prosila za progo do St. Janža. Klerikalci so ministru predstavili občinski odbor, in celo liberalni mestni zastop popolnoma pa so v svoji hudomušnosti prezrli svojega »bodočega župana«, čeprav se je na vso moč silil v ospredje. Minister in njegovo spremstvo so si potem ogledali naše mesto, ter se potem odpeljali v Kostanjevico.

IZ ZAGORJA NA PIVKI.

Dolgo smo odlagali ta dopis, a zdaj ne moremo več. Naš župnik jih vendar že preveč uganja. Nobenega človeka ne pusti pri miru, po časopisih nas vlačijo in smeji, na prižnici nas zmerja, po zakotnih oštarjih popiva in prepeva z raznimi ljudmi, prepira se in zabavlja čez moše-poštenjake. V cerkvi strelja globe s puško, potem si pa napravi doma »rižot« iz njih; zid okrog cerkve nam je dal že dvakrat onesažiti, enkrat s šmirom, drugič s kravjekom. Vedno je okrog, nikoli ga ni doma, bolniki in novorojenčki pa morajo čakati nanj po ves dan. Našemu dolgoletnemu županu je zagrozil, da ga bo odstavil, Matiju Čopiču je obljubil, da ga more uničiti. Popolnoma ohromelemu revežu J. Česniku je dovolila občina letne podpore 4 K, on se je proti temu pritožil na deželni odbor. V protest proti temu neusmiljenemu duhovniku so zložili nato človekoljubni tujci za tega reveža 48 K. S sodnijo ima vedno opravila, ali koga toži, ali je za pričo ali je tožen. Na cesti ljudi izziva in jih napeljuje v nepremišljene besede, potem jih pa toži. To je res pravi vzor duhovnika današnjih časov. Razum vaši Parje in par koritarjev nima pri nas nikjer nobenega upliva in spoštovanja. Ker se je v nedeljo na prižnici hvalil, kako velika prijateljstva s škofom, smo mu privoščili te vrstice, da bo prišel še bolj v kredit. Prihodnjič bomo poročali kaj več, imamo še zaloge.

VOLČJI GRAD-KOMEN.

V nedeljo smo imeli tu tombolo v korist ubogim šolskim otrokom. Tombola, kakor tudi ples sta izpala dobro, tako, da se upa, da ostane precejšnja svotica za naše otročice. Toda nekaj moramo tu pribiti. Društvo, ki je imelo tombolo v oskrbi, je razposlalo, kot je navada, plakate po vseh bližnjih vaseh, tako tudi v Sveto obema gostilničarjema, ki sta napravila le svojo narodno dolžnost in izobesila plakate, ki so vabili na tombolo v korist ubogim otročicem. Prošli teden, par dni pred tombolo, pride naš ljubi preč. g. dekan v Sveto in ojoj, kaj vidi tam? Nič več in nič manj kot plakat, ki je prosil nekako podpore ubogim otrokom. Toda, kar ne pride izpod žegnanih rok našega dekana, je vse hudičev in tako je tudi naš dekan poskočil, kot zna le on, in kričal spet kot zna le on! Na koga? Na ubogega gostilničarja, kateri je precej že v letih a ni storil še nobenemu nič zalega. Največja njegova pregreha je, da je mož naprednjak in, da je bil na njegovi hiši plakat. Dekan se je proslavil s približno sledečimi besedami: »Kaj Vas ni sram, da pribivate na Vašo hišo te pohujljive karte! Ne zamerim mladim, če gredo proti nam, toda da tudi starci podirate pri mladini, kar mi dušni pastirji s trudom pridobimo itd.« Ha, ha, ta je pa lepa! Seveda tombola v korist ubogi šolski mladini je pohujljiva. Gospod dekan resno besedo! Ker vam je kot dušnemu pastirju pohujšanje tako zoprno, in ker je pri nas povsod vidite, zakaj ne vzamete palice in ne hitite kaznovati s šibo božjo pohujšljivce na Velikidol saj je menda ta še v naši dekaniji. Sicer pa dvomimo, če se spodobijo človeku, ki ima gimnazijo in bogoslovje za seboj, da kriči po cesti na ljudi, ki ga popolnoma nič ne brigajo! Kogar bo na cesti še tako prijel, svoj moč obrne lepo hrbet in naj gre svojo pot, s tem bo pokazal, da je lahko sleherni kmet bolj olikan, kot človek, ki je potrgal 99 hlač po šolskih klopetih. Naj omenimo še, da je naš dekan tudi v okrajnem šolskem svetu in pravi, da je tombola v korist ubogim šolskim otrokom — pohujšanje. Če to ne bo pomagal, bomo segli globokeje. — Amen.

Štajersko.

Narodna klerikalna nezavednost. Mariborska »Straža« tolče z obema rokama sama sebe po zobeh z notico, ki vabi verno slovensko ljudstvo za dan 7. junija na »veliko ljudsko veselico« v proslavo 500letnice, ki se ima omenjenega dne vršiti na Pobrežju pri Mariboru. Da prirečajo klerikalci tako izrazito slo-

vensko veselico pri najhujšem slovenskožerskem krčmarju celega Pobrežja, Reibenschuhu, to preseza vse meje! Reibenschuh je znan, kot najzagrizenjši Nemec v Pobrežju in strupen sovražnik Slovencev. Kolikokrat se je v njegovi gostilni že pripetilo, da se je zagrizena nemška družala navalila na Slovence — ker so govorili med seboj slovensko! Reibenschuh nikdar ni branil Slovencev in pustil, da se je slovenske goste vrglo na cesto! Značilno je za našo klerikalno gospodo, da ima za to svojo prireditev dovolj krčmarjev klerikalnih pristašev, a dobiček naj ima, slovenske klerikalne backe naj strize — zagrizen Nemec!

Maribor. (Impertinence učitelja Zrnkova.) Znani renegat in sofabrikator »veleizdajniški ovadbe«, suplentučitelj na vadnici Zrnko, je prišel v pravem pomenu besede divjati proti vsemu, kar je slovensko, ozir. slovenskega izvora. Pred par dnevi je konfisciral v III. razredu vladnice učencu V. neki svinčnik samo za to, ker ga ima slučajno v zalogi slovenski trgovec Weixl. Komaj je fantiček vzel v roke svinčnik, že je planil k njemu in ga mu iztrgal ter konfisciral. Svinčnik je dolg, kakih 40 cm in, ker je mehak, zelo pripraven za risanje, vsled česar ga n. pr. šolske sestre naravnost priporočajo. Zrnko pa je svinčnik zaprl v svojo miznico, strogo prepovedal slične svinčnike kupovati in s kaznijo zagrozil vsakemu učencu, ki bi ga seboj prinesel. Ta mož začenja očitno postajati srboriten. Značilna pa je njegava navzočnost na vadnici za naše narodne pardonske razmere. Slovenca, ki bi imel Nemcem nasproti toliko na grbi, bi bili na intervencijo »nemškega društva« že zdavno poglajni v zadnjo zagorsko enorazrednico. Učitelj Zrnko sme seveda delati kar hoče. Apeliramo na naše merodajne kroge, da mu posvetijo več pozornosti. Če ne odleti tudi še na koga drugega par toplih, če bo to potem po volji, ali ne!

Maribor. (Še enkrat napad pred cirkusom »Kratelc«.) Po napadu naše nemške polučične fakineže na mirne Slovence in Hrvate, smo bili takoj prepričani, da so naši, v prvi vrsti pa Hrvat Ščurič, le v najskrajnem silobranu, v brambi proti 10krat močnejšemu mobu, pograbil za orožje, odnosno nož. Ta naša domneva najde potrjenja v razgovoru, ki se je vršil pred dnevi v eni tukajšnjih krčm. Par pivcev se je namreč hvalilo, kako so bili »bindišarji« tepeni, pri čemur je dejal eden, da se je zlasti odlikoval sin krčmarja Tscharyja (gostilna »k črnemu orlu« na Grajskem trgu, ki je imel preko oblička celo črno masko!). Ščuričevega g. zagovornika bo to gotovo zanimalo. Če hoče zvedeti še kaj nadaljnega, naj se morda še zavzame tudi za priči Rachele in Pirš, oba mesarska vajenca ali pomočnika. Pri vsem je zanimiva tudi okolnost, da držav. pravdnistvo še vedno ni dvignilo obtožbe, in da hodi par od nas že ponovno navedenih nemških znanih prepečev in izzivačev še vedno svobodno po mestu.

Maribor. (Razno.) Od srede na četrtak je Drava močno narasla. Meljski prevoz je deloma odrgala (manjši) deloma pa močno poškodovala (večji). Promet s prevozom je ustavljen. Pijonirji so marljivo na delu. Izvlekli so tudi že par tucatov velikih splavalnih hlobov. Pravijo, da je pri Beljaku odrgala Drava 2000 takih hlobov. Stari, leseni most je v nevarnosti in bodo pri nadaljnem naraščanju reke ustavili promet na njem. — Minoli četrtak je pričelo gorati spotoma v vagonu vlaka 808. seno. Bilo ga je do 30 stotov. V Mariboru so požar pogasili. Zanetila je najbrže iskra iz lokomotive. — Petletni sinček mesarja Rachele je padel pod voz in se poškodoval. — 60letna M. Schweigla je padla ko je šla v klet, po stopnjicah in si zlomila desno roko. — Viničarju Koglerju je ušel vol in zabodel nekega kmeta ki je žival hotel ustaviti. — V Stražunskem gozdu se je ustrelil 19letni pekovski pomočnik V. Kralj. Bil je nekoliko melanholičen. Ker ga je pred dnevi pretepel neki mesar Schinck, bodo telo odprli. — Po okolici se kladi neki 45letni, dobro oblečen možki, se izdaja za gozdarja grofa Palffyja na Ogrskem in izvablja dekletom denar. Ni izključeno, da bo skušal to tudi drugod. Mož ima plave (blond) brke, okroglo lice in je črno oblečen.

Poplave. Zadnje dni je zopet močno deževalo. Po Gornjem in srednjem Štajerskem so napravile ujme in topel južni veter (Föhn) že veljaskansko škodo. Pri Gaštinu in v Galštinu, je že vse v vodi. Železniška proga je mestoma (zlasti na državni progi) nevarno podprana in je promet proti Koroški, večinoma čisto ustavljen. Mura in Drava ste močno narasli a iz njihovih pritokov je ved-

no več kalnega valovja. Bati se je, da stopi Drava, zlasti po Koroški, mestoma iz svoje struge.

Težave na pošti v Celju. Celjske poštne uradnike menda še ni srečala razsvetljenost. Ako govoriš slovensko, se ti odgovarja dosledno nemško. Pa ti pride mlad fantič, ki gotovo ne zna nemško. Vpraša po pismih v slovenskem jeziku in uradnica: Was? ... Ali res nimajo naši poslanci nobene moči, da bi posredovali na Dunaju, da se napravi tukaj temeljita remedura?!

Avtomobilska nesreča v Smarjeti pri Celju. K tozadevni naši notici v četrtkovi številki »Dneva« se nam poroča sledeče: Avtomobil zdravniška dr. Žizka iz Idrije je vozil v nedeljo ob četrt na deseto uro ponoči pravilno razsvetljen v smeri iz Celja proti Vojniku. Na široki državni cesti pred Smarjetom je prišel nasproti dvoprežni voz lesnega trgovca Clonfero. Avtomobilist se je v previdni počasni vožnji ob levi strani ceste izognil na skrajno mejo na levo, tako da je običajni sprednji del na kupu kamena, voznik pa je potegnil konje na napačno stran, mesto na desno na levo, kar je povzročilo nesrečo, da si je levi konj zlomil sprednjo levo nogo. Previdni vozniki in pravočasni ustavitvi avtomobila je pripisovati, da se ni zgodila večja nesreča. Točko v pojasnilo od očividca, da tudi »Dan« ne bo priobčeval tendencioznih notic nemških listov, ki niso v čast slovenski žurnalistiki.

Zveza južnostajerskih obrtnih zadrug, sedež Laški trg, priredi na binokotni ponedeljek, 1. junija 1914 v Ljutomeru v dvorani gospe T. Kukovec I. veliki obrtniški shod, da pokaže pota in sredstva, pomagati toli zamenjajemenu spodnještajerskemu obrtništvu. Radi ugodne zveze z vlakom, je dana prilika vsakemu, vdeležiti se tega pomembnega zborovanja. Začetek točno ob 10. uri dopoldan. Pridite vsi in agitirajte za častno udeležbo.

I. veliki obrtniški shod v Ljutomeru. Spored: Začetek točno ob 10. uri dopoldan. 1. Obrtna organizacija na Spodnjem Štajerskem (poroč. g. Bl. Zupanc). 2. a) Obrtnik in narodni boj. b) Obrtnik in kredit (poroč. Jak. Volk). 3. Strokovna obrtniška organizacija (poročevalec g. Iv. Rebek). 4. a) Naš obrtni naraščaj in šolstvo. b) Obrtni škodljivci (poroč. gosp. Josip Črenčnik).

Gostovanje članov slov. dež. gledališča po Štajerskem. — V Mariboru prično ljubljanski igralci svoje gostovanje na binokotni ponedeljek, dne 1. junija, ko vprizori v »Narodnem domu« v ljubljanskem dež. gledališču sijajno uspešo burko »Maks v škripih«. Druga predstava se vrši v Mariboru, sredo, dne 3. junija, tretja in poslovinla pa petek, dne 5. junija. V sredo se vprizori tri imenitne enodejanske tragedije: »Nihilistka«, burka »Metuljčki« in groteska »Maska satana«. Kdor hoče videti nekaj posebnega, čisto nenavadnega naj pride k tej predstavi že radi »Maska satana«, ki je nekaj čisto novega, izvanrednega in se nazivlja po praviči groteska, ne le radi svojega drznega napetega dejanja, temveč tudi radi svojega nepričakovanega frapantnega konca. V petek dne 5. junija se vprizori kot poslovinla predstava »Vrag« z g. M. Skrbniškom v naslovni vlogi. Že naslov sam pove, da nudi ta igra nekaj nevsakdanjega. O stvari še izpregovorimo. — Vmes gostujejo ljubljanski igralci v Ptuj 2. VI. in v Ljutomeru 4. VI. v katerih krajih se igra burka »Maks v škripih«. — V soboto dne 6. junija se vprizori ista burka v St. Jurju ob J. z., nakar se ustavi ensemble za pet dni v Celju, v katerem vprizori tri predstave: nedeljo dne 7. junija, torek dne 9. junija in četrtak (praznik) dne 11. junija. Vprizore se iste igre v istem redu kakor v Mariboru. — Vmes nastopijo ljubljanski igralci na Vranskem, ponedeljek dne 8. junija in v Zalcu, sredo dne 10. junija. — Na Štajerskem gostujejo potem še v Trbovljah 12. junija, v Zagorju 13. junija in v Krškem 14. junija.

Goriško.

Gorica. (Preprečen samomor.) Kakor smo poročali, se je hotela neha deklica vreči v Sočo. Zvedeli smo sledeče: V nedeljo zvečer je dobila mati Sosson od svoje hčere pismo, v katerem ji sporoča, da se namerava deklica umoriti. Mati je tekla takoj na policijo, kjer pa radi pozne nočne ure niso mogli ničesar ukreniti. Pač pa sta šla drugo jutro dva policijska odposlanca k Soči, kjer pa nista našla nič sumljivega. Čez nekaj časa pa se je razširila vest da sta dva fanta potegnila iz Soče neko deklico, ki je hotela utoniti. Dognalo se je, da je deklica res do-

tična Rafaela Sosson, katero so nato poslali domov. Vroča kri nikdar ne miruje!

Gorica. (Aretacija.) Zapri so Josipa Bole radi pohajkovanja.

Tržič. (Razžaljenje Veličanstva.) Tukajšnja žandarmerija je aretirala dva Laha, ki sta govorila nesramno o našem cesrju. Eden je iz kraljevstva. Prepeljali so ju v goriške zapore.

Tržič. (Le par.) Zapri so 26-letnega Marcela Bosinelli in 24letno Antonijo Kozlovič, ki sta živela kot mož in žena, ne da bi se poročila. Zraven sta pa še kradla in goljufala, kjerkoli sta mogla.

Gorica. (Izpred sodišča.) Andrej Marušič, Franc Kranjc in Alojzij Devetak iz Opatjegasla so bili obsojeni vsak po 5 K globe, ker so pretepli nekega Lakoviča.

V imenu kulture in krščanstva. Lahi v Bengasu (Tripoli) so obsojili tri domačine Arabce na dosmrtno ječo, 3 na 30 let težke ječe in veliko drugih na 20 let. Obsojeni so hrabro branili svojo domovino proti laškemu prodiranju, zato bodo morali trpeti še v ječi do smrti ali pa malo manj. Vse to pa delajo Lahi seveda v imenu kulture in krščanstva!

Soča. Je bila zaplenjena, ker je priobčila ostro kritiko o avstrijski diplomaciji glede laških železničarjev, ki so zakrivila grd zločin razžaljenja Veličanstva in niso bili kaznovani!

Corriere Friulano zopet piše nesramno o Slovincih. Naši ljudje bodo morali ob priliki tem ljudem pošteno naviti ure, da se bodo zapomnili, da živijo od naših žuljev in našega dela na naši zemlji!

Sokolska veselica, ki se vrši 7. junija v Mozetičevem vrtu ob Franc Josipovem tekašcu strašno bode goriške Laha. Ne morejo razumeti, kako si upajo ti »privandran« Slovinci pripravljati veselice celo v mestu in sicer v sredini Gorice. Lahi naj bodo le lepo tihi in naj nas ne napadajo več, če hočejo še nekaj časa živeti v miru z nami. Kajti pride čas, ko bodo milo gledali na naše prireditve, katere sedaj tako nesramno napadajo! Slovinci, vi pa prihičite v velikem številu na Sokolsko veselico, da pokažete nesramnemu Lahu, da smo na svoji zemlji svoji gospodje!

Deževno vreme v zadnjih dneh je napravilo precej škode na polju.

Zrelostni izpiti v Gorici. Na nemški realni gimnaziji se vršijo letošnji zrelostni izpiti od 9. do 16. julija; na realki od 11. do 16. julija; na liceju »Notre Dame« 7. in 8. jul.

Birna v Gorici. V stolnici na binokotno nedeljo in ponedeljek po naši ob 10. uri. Na Travniku v nedeljo popoldne ob 5. uri. V nadškofijski kapeli ponedeljek pop. ob 5. uri in od torka do sobote vsak dan jutraj po 7. uri.

Med Opčino in Sežano začne v kratkem voziti avtomobil. Voz je enak onim, ki vozijo od Gorice do Postojne in do Gradeča.

Mostič čez Sočo pri Podgori je vsled narastle Soče zaprt.

Gorica. (Izpred sodišča.) Krojač Anton Pertot je dobil 14 dni, ker je prodal zastavne listine svojega očeta.

Gorica. (Aretacija.) Zapri so Matija Skabar radi prepovedanega povratka v mesto.

Gradišče. Tu začnejo v kratkem zidati obširno bolnišnico za bolne na pelagri. Stavba bo stala okoli 100.000 K.

Sesljan. (Veselica.) 1. junija se vrši na obali velika veselica za Ruđeči križ.

Evangeljska cerkev v Gorici ima po zadnjem izveštvju iz leta 1913. okoli 1880 članov, med temi 1400 vojaškega in 480 civilnega stanu.

Tržič. Včeraj se je vršila kolaydacija nove tovarne za sodo.

Gradišče. Most iz Zdravščine v Gradiško ostane vsled narastle Soče zaprt.

Odvetniški uradniki v Gorici se potegujejo za prost popoldan ob sobotah. Gospodje odvetniki bodo najbrž ustregli opravičeni zahtevi svojih uradnikov.

Tržič. (Aretacija.) Radi beračenja so zapri Josipa Uršič in Ottilija Deltin, oba iz Trsta.

Tržič. (Posledice deževnega vremena.) Ker je zadnje dni neprehoma deževalo, so narasli potoki in poplavlili vso okolico v Pamanu, Morosini in drugod. Travniki in polja so bila vsa pod vodo. Pa tudi morje se je vsled južnega vremena zvišalo in poplavlilo obrežje.

Čitalnica v Solkanu priredi binokotno nedeljo dne 31. t. m. cvetlični dan v prid domači ljudski knjižnici.

Dnevno.

Proti armadni politiki je izpregovoril češki poslanec Klofač v vojnem odseku avstrijske delegacije naslednje silno opravičene besede, ki jih priobčujemo doslovno zato, da se tudi pri nas širša javnost zave, kakšen duh veje v armadi. Klofač je iz-

vajal: »Armada je še do sedaj glavna opora vsega, kar v tej državi pomenja centralistični in protislovanski zistem. Prijazne besede iz vrst sedanjih vojnih ministrov so le male cene, ker od besed ministra Schönauha in sedaj Kroatina do dejani posameznih polkovnih poveljnikov je zelo daleč, zato ker praksa še vedno ne odgovarja zagotovilom, ki se nam jih daje in ker je duh v armadi v resnici vedno takšen, kakoršen je bil in če se oziramo na položaj Nemcev in Mažarov v armadi, da tudi Poljakov, je za nas druge Slovence do sedaj naravnost ponižujoč. Tudi ni res, kar govori gospod grof Clam Martinic, da je armada vzor narodne ravnopravnosti — resnica žalibog je ravno nasprotna, armada je germanizacijska organizacija in o respektu k naši narodnosti, o resničenem, pravičnem respektiranju narodnih čustev vojakov nemških in nemažarskih slišimo samo tu v delegaciji. Na naše pritožbe je lansko leto vojni minister odgovoril, da se nobenemu oficirju in možu ničesar ne očitja, če se priznava k svojemu narodu, če govori v svojem materinskem jeziku, če občuje v krogu svojih krajanov. Kar se pa absolutno ne sme trpeti, je enostransko, ostentativno uveljavljanje lastne narodnosti, kar bi moglo vzbuditi vtis političnega uveljavljanja. Gospodje! Kako nevarno orožje je dano s tem v roke nemškim predstojnikom. Vse, kar je minister označil, da se ne more očitati vojakom in oficirju, more vsak nemški predstojnik proglasiti za »uveljavljanje narodnosti.« In zakaj bi se priznavanje k svoji narodnosti ne smelo trpeti? Ker bi se s tem vzbudil vtis »političnega dela«! Vprašamo, ali je mogoče, da bi kdo priznavanje se k narodnosti mogel kdo smatrati za politični čin? Le človek, ki se s politiko peča, da ki v njej tiči, vidi v tem politične motive. Nemško-nacionalni oficir bo videl v vsakem priznavanju Čeha, Slovence k svoji narodnosti — politično ozadije, med tem, ko je za Čeha, Slovence to prirodni izraz njegovega narodnega čuvstvovanja. Tako je vojni minister v drugi besedi prvo besedo in obljubo izpodbil. Nam takšno zavijanje ne zadostuje; mi hočemo jasnega odgovora! In če pravi vojni minister, da radi svoje češke, slovenske, ali sploh slovenske narodnosti ni nihče zatiran, naj le vpraša češke ali druge oficirje slovanske narodnosti in garantiramo mu, da ne najde nihi enega, ki bi se ne čutil radi narodnosti zatiranega. S predavanji o slavni činih avstrijske armade na srednjih solati ne bo mnogo pomagano, ker je dosti poslušalcev, ki od starišev vedo kako se s slovanskim vojakom v armadi ravna. Takšna armada bo stala kljub vsem prizadevanjem češkemu človeku tuja armada. Kdor se le nekoliko čuti Čeha, Slovana, je prestavljen v tuje kraje. »Tam mine vsakoga narodnostni čut...« Toda, naj bo vojni minister zagotovljen, da se s tem odpor le poveča in vojaškemu duhu se le slabo pomaga s takšnimi sredstvi. Pri armadi vlada mnenje, da pozna avstrijski vladni zistem privilegirane in manj vredne narode. Zato je v armadi samo duh onih narodov, ki imajo nadvlado. In tako je po svoji tradiciji naša armada enostravno nemška armada in odgovarja najbolj Nemcem in njihovem narodnemu čuvstvovanju. Vsako češko, ali slovansko besedo se smatra takoj za separiranje in proti takšnemu »narodnemu agitatorju« se najstrožje postopa. Armada, ki se z zobmi in nohti brani proti opravičenim ljudskim zahtevam, ne more seveda računati na simpatije in ljubezen. Je in ostane nam tako dolgo tuja, tako dolgo, dokler ne spremeni svojega nazora na narodnostno vprašanje. Da bi se ne zdelo narodno, se sedaj iz pozdravnih telegramov polkov na najvišja mesta nič več ne rabi beseda »domovina«, temveč le — »država«. Tako gremo nazaj, takšen duh vlada v armadi. V ogrski delegaciji je govoril princ Windischgrätz, ki je pravilno konstatiral, v čem tiči v današnjih časih garancija za uspeh v vojni. Nele oboževanje in izvežbanost, nele število, ampak glavno je navdušenje, ki vlada v vojski za stvar, za katero gre v boj. Dokler pa pojde naša mednarodna politika za cilji, ki so narodom brezbrizni, če ne celo škodljivi, se pa ne more računati na navdušenje vojakov za te cilje, če pride do vojne. In to tem manj, če kakšen narod doživlja le odpiranje in to v armadi sami.« (Govor delegata Klofača z dne 26. maja 1914 v Budimpešti.)

V veliki zadregi so dunajski diplomati radi Albanije. Tam bo treba delati red, pa jim prihaja vroče pri sami misli, da bi morale delati red Avstrija in Italija same, ker dobro vedo, da bi se v tem slučaju kmalu izcimila na albanskih tleh — avstrijsko-italijanska vojna. Zato stoka dunajsko časopisje in poziva na pomoč

Dalje v prilogi.

Evropo, češ, Albanijo je ustvarila Evropa in njena dolžnost je, da vzdržuje sedaj red v tej državi. To pa ni res, da bi Evropa ustanovila Albanijo, nasprotno, dunajsko časopisje se je še pred nedavnim hvalilo, da je Avstrija Albanijo ustvarila in celo grof Berchtold se je hvalil v delegacijah z Albanijo in opozarjal na ustanovitev Albanije kot na velik svoj uspeh. Saj je dobro znano, da se države trojnega sporazuma niso čisto nič navduševale za Albanijo in da so na koncu konca vendar privolile v njeno ustanovitev, je bilo to samo radi ljubega miru, ker takrat se jim še ni zdel pravi trenutek za veliki obračun. Zato se niti sedaj države trojnega sporazuma nič ne navdušujejo za pacifikacijo Albanije, temveč si lepo mislijo: oni, ki so hoteli imeti samostojno Albanijo, naj tudi skrbijo za redne razmere v tej njihovi Albaniji. In na Dunaju so sedaj v nepopisni zadregi. Da bi šla Avstrija samo z Italijo v Albanijo delat red? To ne gre in ne more biti, ker to bi pomenilo kmalu konec zveze. Pustiti Albanijo na miru in samo čuvati kneza Viljema v Draču? To je ravnotako nerodno in nepriporočljivo. Kaj torej? Da, kaj nam stori — s tem vprašanjem si belijo glave dunajski diplomati in — prav jim je, zakaj so pa tako nerodni in neumni!

Neumite barbare imenuje sedaj dunajsko časopisje Albance, ki so bili še nedavno »bratje Nemcev« (tako so jih imenovali avstrijski aristokrati na famoznem tržaškem kongresu) in sploh prvi narod na Balkanu. To nemško časopisje še-le sedaj priznava, da so Albanci narod brez kulture, da je pri njih ubijanje narodni običaj, da nečijo plačati davkov in sploh — da ne priznavajo države! Mi smo to že zdavnaj vedeli in pisali o tem, pa so rekli Nemci, da smo — veleizdajalci. Mi smo dobro vedeli in smo vedno trdili, da Avstrija od »samostojne« Albanije ne bo imela nobenih koristi, pač pa da jo bo ta Albanija zelo veliko veljala. Vse to se sedaj lepo uresničuje in mi bi se pravzaprav lahko sedaj od srca smejali, ko ne bi tudi Slovenci morali nositi težkih posledic Berchtoldove politike. O, ko bi te posledice nosili samo Nemci in morda še Madžari — bi jim mi to od srca privoščili, zakaj so se pa tako navduševali za Albanijo! Ampak posledice tega nemškega navdušenja za Albanijo nosimo vsi in zato nam ni do smeha. Susteršču in Korošču je to, seveda, vse eno, ker toliko Avstrija še vedno premore, da grof Berchtold lahko nagradi lakaje v delegaciji.

V ospredju evropskega interesa je danes Trst, radi katerega se prej ali slej vname svetovna vojna. Nemčija se trudi na vse kriplje in išče pota in načine, kako bi se po lastni volji tega velikega jadranskega pristanišča, ki bi za njo pomenilo hegemonijo v Evropi. Na to, da je Avstrija njena zaveznica, se Nemčija čisto nič ne ozira, temveč poskuša vse, da bi se sporazumela z Rusijo na tej podlagi, da bi ona dobila Trst, Rusija pa Dardanele. Temu pa z vso odločnostjo nasprotuje Anglija, ki odkrito izjavlja, da bi smatrala tak aranžma za casus belli. Enako stališče zavzemata Francija in Italija: vse te tri velike sile (Anglija, Francija in Italija) nikdar ne bodo dovolile, da bi Nemčija prišla na Jadransko in preko njega v Sredozemsko morje in ako bi Rusija tudi bila pripravljena napraviti z Nemčijo tak sporazum radi Dardanel, bo morala v očigled temu delstvu opustiti vse tozadevne načrte. Sicer bi pa pomenil prihod Nemčije na Adrio — tako pravi ugledni belgrajski dnevnik »Trgovinski Glasnik« — nož v rebra Jugoslovanstvu in merodajni ruski krogi, ki začenjajo vedno bolj slovensko misliti in čutiti, bodo morali računati z interesi Jugoslovanov, posebno, ker je rusko javno mnenje danes že dovolj močno, da ne bo pustilo Jugoslovanov kratkomaletno žrtvovati in prodati za — Dardanele. Danes menda ni v Evropi važnejšega vprašanja od tržaškega in zato zasleduje ves slovenski jug z največjim zanimanjem in tudi z največjo napetostjo junaški boj tržaških Slovencev za to važno pozicijo. Samo Slovenci izven Primorskega kakor da bi bili popolnoma nezainteresirani na tem boju! Naravnost narodni zločin so zakrivali merodajni slovenski faktorji, ko niti z mezinem niso gani, da bi poklicali narod k protestu, ko so Italijani pobijali v Trstu Slovence in ko je cela Italija vplila proti nam. Mi smo molčali, kakor bi hoteli s tem reči, da smo Slovenci res nekaj zakrivali v Trstu proti Italijanom, v resnici smo pa mi bili napadeni! Trst je najvažnejša slovenska točka in vsak najmanjši dogodek na teh vročih tleh bi moral odmevati po vsej slovenski domovini! Ljubljana nima za slovenski narod niti ene stotinke one važnosti kot Trst, am-

pak mi se tega, žalibog, ne zavedamo. Čas pa hiti in hiti... Kdaj se Slovenci vzdamo?

Turistovska hiša v Kamniški Bistrici se odpre za poletno sezono o binkošti. Oskrbo te od leta do leta bolj obiskane planinske postojanke je prevzela zopet gđ. Marica Jera-jeva, znana kot izborna kuharica.

Ob Adriji!

III. izlet ljubljanskega mornariškega društva na Adrio.

Iz Opatije se nam poroča:

V četrtek 28. maja vršil se je III. izlet imenovanega društva po istem razporedu kakor zadnji. Izletniki, katerih je bilo veliko manj kakor zadnjič, prišli so s posebnim vlakom v Reko, a od tam jih je parnik »Daniel Erno« pripeljal točno ob 2. uri popoldne v Opatijo. V Opatiji pozdravil je flotenferjarja g. Mathiana tukajšnji okrajni glavar g. baron Schmid-Zabierow a vsi drugi pozdravi so to pot izostali. Niso po izostali za to, ker se je ljubljanski »Flottenverein« obrnil s prošnjo na c. kr. okrajno glavarstvo v Voloski, da se prepreči slovenski oziroma slovenski pozdrav, ampak zato, ker je bilo v ti prošnji omenjeno, da se v družbi nahajajo tudi nemški izletniki. Ljubljanski Flottenverein bi mogel storiti tudi sto enakih prošnji, mi bi pozdravili naše rojake ravno tako, kakor prvič in bi nam tega nobeden hudčji zabraniti ne mogel, ali, ker je bilo radi prvega pozdrava toliko polemike, in ker so se vse novine strinjale, da se izletniki čisto navadno prezre, se je to tudi sedaj storilo. Izletnike vodilo se je zopet kakor izseljence v »Hofbräu«, kjer je naročil obed ljubljanski Flottenverein, a ne opatijski, kakor se je preje mislilo, in od tam zopet nazaj na parnik, tako, da Opatije sploh videli niso. Na nas je stvar storila vtis, kakor da bi bila ta masa čreda kostrunov, ki jih flotenferjarska pastirja g. Mathian in še en tak gospod, ki je menda poštni uradnik v Ljubljani, ženeta po svetu. Ko je bil parnik pripravljen na odhod in ko se je začel pomikati od kraja, zaoril je gromoviti »Živio« s parnika in z brega. Parnik odpul je na to proti Puli, a mi smo njim želeli srečno pot.

Opaziti je vredno, da, ko je parnik pristal ob opatijskem pomolu, pozdravila sta se dva Nemca, eden iz parnika, okrogločlen s ščipalnikom, menda profesor, a drugi s kraja. Oni iz parnika vpraša tega na kraju, v nemškem jeziku seveda: »Ali nas ne bode nikdo pozdravil s kako govoranco?« Ko je čul to neki v bližini stoječi gospod, na kratko in glasno odgovori slovensko: s palico — na to sta obmolnila obadva in se zgubila. To je bil cel slovenski pozdrav.

Ljubljana.

— »Bodeča Neža« vsled tehničnih ovir sinoči ni bila dotiskana, zato ni mogla biti razposlana z današnjo številko. Naročniki jo bodo prejeli torej s ponedeljkovo številko. V trafikah pa se bo dobila že jutri.

— Opozorjamo na jutrišnje tekmo »Ilirije«, ki se vrši ob 10. dopol. na novem igrišču. Nastop dveh domačih moštev bo gotovo zanimiv in je pričakovati obile udeležbe.

— Utravkistične šole. Klerikali ki so ponemčili naša sodišča in ustanovili v Ljubljani nemške gimnazije, dočim se ne ganejo za slovensko realko, ki so nam pripravili sklad za slovensko univerzo, gredo v ponemčevanju našega naroda brezobzirno naprej. Zadnji čas so se lotili nade slovenskega naroda ter hočejo že v ljudski šoli ponemčiti našo mladino. Uvesti hočejo najprej v Ljubljani, pozneje pa tudi na deželi utravkistične t. j. dvojezične, ali kakor jih uradno zaznamujejo, »slovensko-nemške« šole. Te vrste šole so že po členu XIX. državnega osnovnega zakona v narodnem oziru protustavne, ker so javne ponemčevalnice in raznarodovalke slovenske mladine. Na slovenskem ozemlju na Koroškem je 84 utravkističnih šol, ki ponemčujejo slovensko dečo. Dasi so te šole v slovenskih občinah, vendar se te »sled višjih vplivov in pritiskov« ne potežajo za svoje pravice; zgodi se celo narobe, da se na pritisk vladnih in nemških konacionalnih agentov izrečejo slovenske občine za samonemško šolo. Na Štajerskem je 6 utravkističnih šol, na Kranjskem pa dve in sicer obe vladni. Klerikalni in vladni agenti pa delujejo zadnji čas na to, da bi se utravkizirale ljubljanske slovenske ljudske šole ter postale raznarodovalke naše slovenske mladine. Zoper ta klerikalni naklep mora iti vse v boj, kar narodno

t. j. slovensko misli in čuti. Voditelji naši, stojte na straži!

— Vstopnine k nogometni tekmi, ki se vrši jutri popoldne ob 10., se bodo dobivale pri blagajni. Sedež 1 K, stojišče 40 vin., dijaška vstopnica 20 vin.

— Ako še niste kupili za svojega birmanca primerne darila, kupite mu sokolski zletni znak. Dobite ga za 6 K v Kreditni banki.

— V ponedeljek vsi v Postojno, kjer se vrši v svetovnoznani jami velika binkoštna veselica pri vsakem vremenu ter traja cel popoldan. P. n. občinstvo se še enkrat opozarja, da vozi posebni vlak iz Ljubljane po znižani ceni ob 9. uri zjutraj. Nikomur ne bo žal, ako porabi to priliko, da se popelje ta dan v Postojno ter si ogleda pri čarobni razsvetljavi podzemeljsko krasoto obenem veliko razvedrilo in velikansko zabavo pri različnih zabavah v jami. Posebni vlak odhaja iz Postojne ob 9. uri zvečer ter prihaja v Ljubljano ob 10. uri 35 minut ponoči.

— Jutrišnja ljudska slavnost povodom 30letnice pevskega društva »Slavec«, vrši se ob vsakem vremenu in sicer ob lepem na vrtu in areni, ob slabem pa v vseh zgornjih prostorih »Narodnega doma«. Vstopnina 50 vin za osebo. Začetek ob 4. uri popoldne. Po znanih množnostih društvenih aranžerjev bode veselica mudila vsestranske resne in šaljive zabave. Binkoštno nedeljo tedaj v »Narodni dom«.

— Lep zgled za naša omladja so dali gostje v gostilni pri Rusu na Rinski cesti. Kupili so za 10 K sokolskih kolekov in so jih nalepili okoli in okoli svoje stalne mize. Posnemajna vredno.

— Splošno mnenje je, da je sokolski kolek tako lep, da bi ga morali od 1. junija pa do zleta rabiti vsi zavedni Slovenci.

— Javna knjižnica »Gospodar-skega in izobraževalnega društva za dvorski okraj« ne bo odprta jutri na binkoštno nedeljo, pač pa bo poslaval na binkoštni ponedeljek od 10. do 12. popoldne.

— Sokolske razglednice. Izšlo so zopet nove sokolske razglednice, ki jih bo občinstvo gotovo z veseljem pozdravilo. Te razglednice so kakor pomladanske lastavice, ki naznanjajo veliki dan slovenskega sokolstva. Pošiljajte jih na vse strani. Naročajo se pri »Slov. Sokolski Zvezi«.

— »Slovana« 5. številka XII. letnika je ravno izšla s sledečo vsebino: Josip Premk: V samotni. — A. Funtek: Kakor solnčni kralj. — Dr. J. Pretnar: Frederi Mistral. — Pavel Golja: Pismo. — Pavel Golja: Vprašanja. — Etb. Kristan: Mertičeva nova vera. — Prostoplav Kretanov: Povabljen nepoklicanec. — Listek. — Slike: Ivana Oroharia. — Pomlad (umetniška priloga). — Delo na polju. — Grabljice. — Gorenski očaneč. — Gerajte. — »Slovana« toplo priporočamo!

— »Sokol« Moste pri Ljubljani opozarja bratsko članstvo kakor tudi prijatelje in bratska sosedna društva na svoj prvi pešizlet, ki ga priredi na praznik sv. Rešnjega telesa, t. j. dne 11. junija popoldne čez sv. Jakob v Dolško. — Podrobnosti objavimo pravočasno. — Na zdar!

Slovensko zidarsko in tesarsko društvo v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 17. julija t. l. na vrtu restavracije pri Gorsetu na Marije Terezije česti veliko vrtno veselico v prid društvu in podpornemu fondu. Slavná društva prosimo, da se blagovolijo pri določevanju veselice na ta dan ozirati. — Odbor.

— Nepreviden kolezar. Osemletni učenec Valter Höfner, ki stane na Sv. Petra cesti, je hotel iti pred domačo hišo čez cesto. Tu se pridruži neka neroda s kolesom in podere učenčka na tla. Kolesar pa se ni za fanta prav nič menil, sedel je na kolo in se je mirno odpeljal naprej. Deček je dobil na desni nogi znatne poškodbe, tako, da so ga morali pasantje prenesti v stanovanje njegovih staršev.

— Aretacija. Te dni je policija aretirala na Selu neko 50letno delavko, ker je bila hudo na sumu, da je izvršila neko tatvino. Policija jo je izročila tukajšnjemu okrajnemu sodišču.

— Brivnice bodo na binkoštni ponedeljek cel dan zaprte.

— »Sokol« v Šiški priredi danes ob 8. uri zvečer pri »Ančniku« v Spodnji Šiški prijateljski večer. Predava brat Ivan Tavčar o »Jugoslovanstvu«.

— Izgubljen se je hotelu 17letna uradnica Marija Franceschini. V ta namen je izpila dozo fenikalne kisline. Zdravnik z zdravniške postaje ji je podelil potrebno pomoč.

Palec si je zlomil težak A. Bidoli pri svojem delu v prosti luki. Bidolija so obvezali na zdravniški postaji.

pade deklico, ji raztrga obleko raz telesa, jo vrže na tla in v resnici bi se ji kmalu slaba godila, toda k sreči je ostala nepoškodovana.

Strahoma je opozoval kapitan Farandol, da je njegova ladja izgubljena in žal mu je bilo zlasti komaj nekaj tednov starega sinčka, ki bi se le rojen, moral poginiti v valovih. Zato položi dečka v zaboj in za pri-veže okoli vratu listek s potrebnimi podatki, čegav je otrok. Srečen veter naplavi čolnček na samotni otok Pomotu, nasellen samo od opic, ki so malega najdenčka prijateljsko sprejele in vzgojile. Močan in okreten kakor baš gojenec opic, je postal kapitan in pozneje pod morjem in nad zemljo doživel strahovite prijetljaje vse polne pravilne razkošnosti iz bujne domišljije Jules Vernea. — Vse to se vidi od sobote, do ponedeljka v elektrobioskopu J. Bachmeier v Lat-termanovem drevoredu.

Trst.

Lützow, Berchtold in nemški žurnali. Italijani se silno jeze, ker je Berchtold informiral o prvomajniških dogodkih v Trstu grof Lützow in mu dejal, da je bila slovenska proslava prvega majnika naša navada in nikakršna provokacija. Kaj se torej besneje toliko jezijo, če je povedal Lützow Berchtoldu vsaj eno resnico? Veseli bi morali biti, da je bil Berchtold vsaj enkrat pravilno informiran! — Zdaj besnijo tudi nemški žurnali (zdaj, proti prvemu juniju!) in pišejo, da je Berchtold prav natančno vedel, kaj so pisali jugoslovanski listi, ker je čital vse tozadevne članke. Dobro, Veseli nas, da se je lotil Berchtold čitati tudi naše časopise. Če je to storil, pa ni treba izpodbiti, da ni vedel, za kaj gre. Sam je namreč lahko presodil, da so bile vse vesti o hujšanju in pozivljanju na boj le izmišljotina. Ne bo nič z ital. mislerjem!

Štiristotideset kron je žrtvovala — kakor pravi »Piccolo« — »un' idea gentile« za Legio nazionalne. Zadnje dni so namreč priredili italijanski mladeniči in mladenke nekakšen zabaven večer z deklamacijami. Tudi nek Haydnov kos so proizvajali. In ta prireditev je vrgla Italianom 430 kron čistega dobička. Mi spimo.

Polagoma se pripravljajo provokaterji na 14. junij. Tega dne bo namreč otvoritev Leguine, rikreatorija v Škedenju. Kaj misli k temu naša policija? Kaj poreče tega dne revolver in nož?

»Poldrugi mesec« — nameravajo reči Italijani — je minul od zadnje slovenske »provokacije« in že zopet nas napadajo. To bodo pisali potem, ko bodo provocirali s svojjo šentjabsko godbo po Škedenju. Po tem izzivalnem vходу bodo italijanska mesta vnovič protestirala. Tudi avstrijske zastave bodo najbrže sežigali. Italijanski zavijaji bodo hoteli vso krivdo zvaliti na nas. Takole poročajo: Imeli smo dovoljenje za vohod z godbo, in šli smo. Za drugo pa nismo odgovorni. — Kdo bo torej potem odgovoren? Italijani si bodo mislili: Oblasti. — Zato je najboljšje, če oblasti vohod z godbo v Škedenj še pravočasno prepovedo.

Prijetno je sedeti za mizo in se zabavati z gospodičnami. Toda uradnik, ki čakajo nani stranke, bi tega ne smel delati. Tako stoji tudi na primer v postajni poštni urad v Trstu (na južni železnici). Smeh in veseljaštvo — stranka pa čaka, da odda nujno pismo. Potem se ti na ostro zahtevno leno približa švabske pasme uradnik in te čudno pogleda s svojimi očmi. To se zgodi po četrturnem čakanju. Tržaško poštno ravateljstvo opozarjamo, da take uradniške primerno počudi. Za enkrat smo milostni in se zadovoljujemo s konstatcijo dejstva. Drugič več.

Prvomajniški dogodki pred sodiščem. Zaradi kamenja, ki ga je metel v Slovence, je bil obsojen H. Milanich (I) na 20 K globe.

Pred kazenskim sodiščem je bil obsojen E. Klein zaradi zločina goljufije na en mesec zapora. Klein je izvalil pod pretrvezo potrebe denarja nekemu gospodu 160 kron. Upniku se je legitimiral za uradnika pri trž. nemškem konzulatu. — Klein je bil zaradi podobnih prestopkov kaznovan že osemkrat.

Zastrupiti se je hotelu 17letna uradnica Marija Franceschini. V ta namen je izpila dozo fenikalne kisline. Zdravnik z zdravniške postaje ji je podelil potrebno pomoč.

Palec si je zlomil težak A. Bidoli pri svojem delu v prosti luki. Bidolija so obvezali na zdravniški postaji.

Padeč z mostu. 40letni Henrik Bartel ima že več časa opravka pri

barvanju parnika »S. Marco« pri Sv. Rožu. Tako je Bartel tudi več-raj stal na nekem mostiču in barval parnik blizu sidra. Tedaj pa je neki mehanik hotel sidro preizkušati in ga v ta namen vzdignil. Mehanik ni vedel, da spravi lahko s tem slikarja v nevarnost. In predno se je zavedel svoje neprimelnosti, je Bartel že padel z mostiča in se precej hudo poškodoval. Poklicali so zdravnika, ki ga je obvezal.

Pes je ugriznil 11letnega dečka Rudolfa Verselja, stanujočega v Škedenju. Deček se je podal na zdravniško postajo, kjer so mu pomagali.

Nad svojega vodja se je spravil 30letni Just Miloh in ga hotel prerahljati. Delovodja je namreč Miloha zaradi surovega obnašanja odpustil iz službe, za kar se je hotel Miloh maščevati. Pa se mu ni posrečilo. Spravili so ga v zapor.

Roko si je zlomil 44letni mehanik F. Trevisini. Med delom mu je padel nanjo velik utež, ki mu je poškodoval tudi sredinca. Pomagal mu je zdravnik.

Goreti je pričelo v četrtek zvečer v neki papirnici pri sv. Jakobu. Na lice mesta so takoj prispeli ognjegasci, ki so bili o izbruhu ognja takoj obveščeni. Papirnica v ulici Giuliani trpi precejšnjo škodo; zgorelo je mnogo papirja, uradnega in pisemskega, mnogo kuvert in igrač.

Poškodba. 18letna J. Satner se je poškodovala na levi nogi. Satnerjeva je postrežnica in je padla s stolice na tla. Pomagali so ji na zdravniški postaji.

Ob lepem vremenu se vrši jutri na binkoštno nedeljo, izlet N. S. M. O v Sv. Križu. Odhod je ob 2. popoldan, povratek ob 7. zvečer. Brate se opozarja, da je zbirališče določeno na južnem kolodvoru. Vožnja v Sv. Križu in nazaj stane 1 K. — V Sv. Križu se vrši sestanek mladine, na katerem nastopi več govornikov. Potem bo prosta zabava, pri kateri bo svirala mandolinistična skupina »Viktor Parnac«. — V slučaju slabega vremena, se izlet vrši teden pozneje.

Jutri, v nedeljo, se bodo vršile na montebelskem hipodromu zopet konjske dirke. Pričetek kakor navadno.

POGREB ŽRTEV AVTOMOBILSKE NESREČE.

Trst, 29. majnika.

Danes se je vršil tu pogreb žrtev avtomobilske nesreče, ki se je pripetila te dni. Krsto s truplom barona Knoblocha so prepeljali s popoldanskim vlakom v Gradec, kjer jo položijo v rodbinsko grobnico. Slugo Reingolda pa so prepeljali v Portorose, kjer ga zakopljejo. Natančnejše poročilo prinesemo v ponedeljek.

Blamirani deželni odbor.

Izpred sodišča v Radečah.

Svojčas je poročalo časopisje, da je deželni odbor vložil ovadbo na c. kr. državno pravdnštvo v Rudolfovo zaradi postopanja nekaterih naprednih občinskih odbornikov v St. Janžu pri volitvi dveh članov v občinsko volilno komisijo za deželno-zborske volitve.

Znani posestnik Jože Repovš iz Koluderja pri St. Janžu, ki je danes navdušen naprednjak, jutri pa zopet najbolj veren pristaš »Slovenske Ljudske Stranke«, je namreč kakke tri tedne po imenovanju volitvah začel dolžiti vse napredne občinske odbornike, da so pri zgorajšnji volitvi goljufali; zlasti je dolžil goljufije gospoda nadučitelja Vinkota Berceta v St. Janžu, ki je vodil celo volitev ter oba skrutinatorja gg. Josipa in Matijo Župana, posestnika v Glinem.

Radi tega so imenovani občinski odborniki, oziroma svetovalci, po svojem zastopniku g. dr. Franu Novaku, odvetniku v Ljubljani, vložili tožbo zaradi žaljenja časti pri okrajnem sodišču v Radečah; že preje pa je ravno tako tudi župan šentjanški g. Ivan Majcen bil prišljen tožiti Josipa Repovža radi enakih obdolžitev, katere je proti njemu samemu izrekel Jože Repovš.

Ko je že teklo kazensko postopanje zoper Josipa Repovža, je neka oseba, kateri so vsi naprednjaki, zlasti pa g. nadučitelj Vinko Berce, ki uživa zaradi svoje poštenosti, značajnosti in človekoljubnosti med pristajši obeh strank enako visok ugled in spoštovanje, trn v peti — vložila ovadbo na deželni odbor, kateri je seveda takoj nasedel, ter poslal v St. Janž deželnega oficijala Kristana, ki je na to dolgo in široko vodil v St. Janžu preiskavo ter zasliševal o volitvi z dne 23. novembra 1913

posamezne odbornike, zlasti teme-
lito je zasliševal seveda one odbor-
nike, ki so pristali »Slovenske Ljud-
ske Stranke« in Josipa Repovža, do-
čim so bili napredni odborniki bolj
na kratko odpravljani.

Uspeh te preiskave je bil ta, da
je deželni odbor na njega vloženo
ovadbo v prepisu, na katerem je pa
bilo seveda iz previdnosti zamočeno
ime ovaditelja, odstopil državnemu
pravdnstvu, ki je na to uvedlo po-
izvedbe in kazensko predpreiskavo.

Toda te poizvedbe so bile po
predlogu državnega pravdnika sa-
mege kmalu ustavljene, ker se je
sodno dokazalo, da je bilo postopa-
nje vseh naprednih občinskih odbor-
nikov, zlasti pa tudi g. nadučitelja
Vinkota Berceta in obeh skrutinator-
jev Josipa in Matije Zupana vseskozi
pošteno in pravilno.

Med tem časom prekinjeno po-
stopanje zoper Josipa Repovža se je
na to zopet nadaljevalo ter je prišlo
do glavne razprave pred okrajnim
sodiščem v Radečah, na podlagi ka-
tere je bil obsojen Jože Repovž na
denarno kazen 300 K — ali 10 dni
zapora ter v plačilo vseh stroškov
kazenskega postopanja.

Jože Repovž je pri tej razpravi
seveda vzdržal vse svoje obdolžitve
in celo zopet na novo žalil tako, da je
bil tudi zaradi tega obsojen.

Stvar je bila na to v drugi in-
stanci, katera je postopanje iz neka-
terih formalnih ozirov razveljavila,
to zlasti zaradi tega, ker se ni izvršil
dokaz po zaslišanju vseh dvaindvaj-
set občinskih odbornikov, kako d-
so glasovali pri volitvi dne 23. no-
vembra 1913.

Zasebni obtožitelji, župan Ivan
Majcen, Vinko Berce ter Josip in
Matija Zupan so pa potem posebne
vloge na sodišče stavili pod dokaz
celo vrsto okolnosti, ki bi jasno iz-
kazale in prinesle na dan vse mahi-
nacije, hujkanje in rovanje, ki se je
vršilo iz golega sovraštva in brez
vsake dejanske podlage zoper zgo-
rajšnje ugledne naprednjake, katere
bi se rado na opisani način onemogo-
čilo ter uničilo. Predvsem je bila ta
gonja naperjena proti nadučitelju
Vinkotu Bercetu, ki je na potu goto-
vim osebam, ki so se že večkrat iz-
razile, da je treba na vsak način, če
ne izlepa pa izgrda spraviti Berceta
iz St. Janža.

Pri drugi razpravi, ki se je nato
vršila dne 6. maja 1914 v Radečah,
je pa vrgel Josip Repovž puško v
koruzo ter prosil zasebne obtožitelje
odpuščanja, kateri so tudi v svoji
velikodušnosti in v vesti, da je bil
Josip Repovž le orodje drugih oseb,
odstopili od nadaljnjega preganjanja.

Ze nekaj dni pred to razpravo je
Josip Repovž milo tožil in tarnal,
»da bo prišel s to pravdo ob vse pre-
moženje in da je prodal že dve ta
lepši kobilici iz hleva, samo da bo
plačal stroške, pa še ne ve, če bo
zadost«.

Pred sodiščem v Radečah se je
na to pri razpravi dne 6. maja 1914
sklenila poravnava sledeče vsebine:

»Obtoženec Josip Repovž pri-
znava, da ne more nobenemu zaseb-
nemu obtožitelju predbacivati, da so
dne 23. novembra 1913 pri volitvi
dveh članov v volilno komisijo za
deželnozbornske volitve goljufivo po-
stopali, da prekliche vse obdolžitve,
s katerimi je zasebne obtožitelje
Ivana Majcen, Vinkota Berce, Josi-
pa in Matije Zupana dolžil goljufije
in izrecno izjavlja, da nima nobenega
povoda dvomiti na poštenosti ime-
novanih zasebnih obtožiteljev. Izjav-
lja, da je izrekel inkriminirane ob-
dolžitve samo v razburjenosti vsled
političnih prepričkov ter obžaluje te
obdolžitve, kakor tudi ad b 74/14 in
sploh v predmetnih aktih se nahaja-
loče žalitve ter se jim zahvaljuje, da
so odstopili od kazenskega postopa-
nja. On se zaveže plačati za šolsko
zastavo v St. Janžu na roke g. dr.
Frana Novaka, odvetnika v Ljub-
ljani, znesek 50 K in vse v tej za-
davi narasle stroške tekom 14 dni,
po pravomočnosti odmerilnega skle-
pa pod izvršbo. Dalje se je zavezal
Jože Repovž tudi vsebino te porav-
nave objaviti v »Slovenca«, ki je
prinesel svojčas notico o ovadbi de-
želnega odbora, pri čemur se je ob-
toženec zagovornik g. dr. Natlačen
iz pisarne dr. Pegana, po kateri je
bil Jože Repovž zastopan, osebno
zavezal, da se bo ta notica v »Slo-
vencu« priobčila.

S tem je bila končana ta zadeva,
ki je imela namen napredno stranko
v občini St. Janž, ki je po svoji ve-
čini neklérikalna, zlasti pa njene re-
prezentante agilnega župana g. Iva-
na Majcna, nadučitelja Berceta in
druge politično obglaviti, zausluco pa
so dobili obrekovalci in zlasti ano-
nimni ovaditelj na deželni odbor.

**Pošljite naročnino,
ako le še niste!**

Velikanska povod- denj na Koroškem.

Ze včeraj smo poročali o veli-
kanski povodnji na Koroškem, ki je
najhuje zadela naše brate in jim na-
pravila velikansko škodo. Kakor dabi
zla usoda ležala nad tem našim tuž-
nim Korošanom.

Dne 28. t. m., v četrtek, je Zilja
silno narasla in je vdrla v gostilno
Deutschele, ki se nahaja ob perov-
ski cesti med Beljakom in med Ma-
rijo na Zilji. Povodenj je taka, da je
pretrgana vsaka zveza z Marijo na
Zilji. Položaj je naravnost obupen.
Vse hiše stoje pod vodo. — Škoda
na poljih je ogromna. Prizadeti so
večinoma naši ljudje, a gospodar de-
žele je Nemec.

V Beljaku je narasla voda na
3 m 98 cm nad normalo. Okrog šti-
rideset trgovin je bilo zaradi povod-
nji zaprtih. Tudi Glavni trg, kakor je
nekoliko na klancu, je v nevarnosti,
da ga doseže voda. Za vsak slučaj
so že pripravili čoln. Vsa pritlična
stanovanja ob dravskem obrežju sto-
jijo pod vodo.

Včeraj zjutraj je voda začela pa-
dati, toda popoldne je začelo zopet
deževati in voda je vnovič nara-
ščala. Desni in levi breg v Beljaku
sta pod vodo.

Povodenj je žalibog zahtevala
poleg ogromnih žrtev tudi človeško
življenje. V Dolah je utonilo pet
oseb.

Vsi mostovi so bolj ali manj po-
škodovani, v Mlinarjih je odnesla
reka Zilja most. Lušarijski potok je
napravil škodo v kanalski dolini. Po-
rušil je cesto v daljavi štirih sto me-
trov. Potok je poškodoval tudi most
na državni cesti proti Trbižu.

Slovinci kupujte sokolske koleke!

**Najnovejša brzojavna in
telefonska poročila.**

**Velika nesreča
na morju.**

**Dva parnika potopljena. —
700—800 oseb mrtvih.**

Prvo poročilo.

London, 29. maja. Iz Amerike
poročajo, da je parnik Canadian Pa-
cific družbe »Empress of Island« tr-
čil 30 milj od obrežja ob parnik Stor-
sand, ki je vozil premog. Na »Em-
pressu« je bilo okoli 1400 potnikov.

Faterpoint, 29. maja. Ob 3. uri
zjutraj je došla brezžična vest, v ka-
teri se poroča o nesreči parnika
»Empress«, ki kliče na pomoč.

Zadnja vest.

Berlin, 29. maja. Iz New Yorka
dospeli telegram poroča, da število
ponesrečenecv znaša 700 do 800. Oba
parnika sta se potopila tekom 10 mi-
nut.

Vzrok katastrofe.

Vzrok katastrofe je bil grozovit
vihar, ki je divjal na morju. Parnika
sta trčila drug ob drugega v gosti
neprodorni megli ob izlivu Lorenzo-
toka. Med pasažirji se je nahajalo
1240 oseb. Moštva je bilo 300 oseb.

Dosedaj so rešili

700 oseb, ki so vozile z »Empres-
som«. Prepeljani so v Rimonsi. Med
rešenci se nahaja tudi kapitan »Em-
pressa«.

Pripovedovanja kapitana.

Kapitan je povedal, da je bil pred
katastrofo sam na poveljniškem mo-
stu. Naenkrat je zapazil, da drvi
proti »Empressu« neki drugi parnik
z veliko brzino. »Dal sem takoj po-
velje k obratu, toda — prepozno. V
prihodnjem trenutku se je parnik, ki
je vozil premog, zadržal v stran
v »Empress« in ga preklal na dvoje.
Poslani so bili klic na pomoč, toda v

10 minutah sta potopljena

oba parnika. Nastala je grozovita
panika med potniki. Moštvo se je
obnašalo vzorno. Najpreje so bile
rešene žene in otroci, na to moške.
Posadka sama je stopila v čolne na-
posled, kapitan zadnji.

Prva pomoč

pride. Dva parnika, ki sta pa že na-
šla obe ladji potopljeni. Po morju je
plavalo 15 čolnov, napolnjenih s po-
nesrečenci.

Število žrtev.

Montreal, 29. maja. Po posled-
njih uradnih poročilih je 678 oseb z
obeh parnikov utonilo. Po eni vesti
je bilo dosedaj rešenih 300 oseb, po
drugi 700. 22 oseb je umrlo za rana-
mi, ki so došli na obrežja.

Velikanska tatvina v Trstu.

Trst, 29. maja. (Telefonsko po-
ročilo trž. uredništva »Dneva«.) Na
tukajšnjem državnem kolodvoru je
bilo ukradenih 45.200 K. Tatovi so
pustili na lico mesta 8000 K ter
mnogo vlomilnega orodja. Policija
se je takoj spravila za vlomilci in je
tri že izsledila. Pri enem vlomilcu so
našli 6000 K. (Natančno poročilo
sledl.)

POTRES.

Trst, 29. maja. Tukajšnji aparati
na observatoriju zaznamujejo močne
potrese v oddaljenosti 2000 km. Po-
tresni sunki so trajali po 7 minut.

ALBANSKI KNEZ JO BO POPIHAL

Dunaj, 29. maja. Položaj v Alba-
niji je postal za kneza tako neznosen,
da se z vso resnostjo pripravlja, da
jo odkuri.

PO SKLEPU LISTA.

Izlet N. S. M. O. v Sv. Križ. Tam
se vrši prijateljski sestanek v go-
stilni Košuta ob 3. popoldne.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vi-
narjev. Pismenim vprašanjem je priložiti
znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglaših
ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zu-
nanji inserenti v znakah. Zaključek malih
oglasov ob 6. uri zvečer.

Mesečna soba, 2 lepi sobi z bal-
konom in prostim vvhodom se v Sod-
ni ulici št. 6. I. nadstropje, takoj
odda. 470—x

Pekarija, dobro idoča se odda v
najem ali pa tudi proda. Poizve se pri
Ivanu Mavcu, Ljubljana, Prečna ulica
št. 3. 451—3

Sprejemajo se naročila novih in
podpletenih nogavic, Marija Vesely,
Poljanska cesta 7. (pritličje.) 485—1

Kupi se dobro ohranjen stol na
treh kolesih za prevažanje bolnika.
Ponudbe pod A. G. na »Anončno eks-
pedicijo«, Ljubljana, Selenburgova
ulica 6. 482—2

Šest let dobro vpeljana obrt,
brez konkurence, v sredini mesta,
katero vodi lahko vsakdo, se radi
odpotovanja po jako nizki ceni pro-
da. Ponudbe naj se pošiljajo pod
»Prodaja obrti«, Ljubljana, poštno
ležeče. 480—2

Dobro jesti se dobi v vinski tr-
govini Karol Gregoriča, Wolfova ul.
št. 12, Aurova hiša, II. nadstropje,
levo, liter po 32 vinarjev. 473—4

Antona Javernika, Trst,
— ulica Farnetto 33 ?? —
Sprejemajo se tudi popravila.

FRAN MALIS,
diplomiran krojač.
Trst. — Ulica Tor S. Piero 4 — Trst.
Podružnica: Nabrežina 99.

Sladko vino
za dame zdravniško priporočeno in
močno vino iz južne Dalmacije pri-
poroča

M. Žerjav, Strelška ulica
št. 31.

Na izbiro pošilja tudi na deželo: Krasne
krila, kostume,
nočne halje,
perilo in vsako
modno blago.
Solidna tridka:

M. Kristofič - Bučar
Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.
Neprekosljava v

otroških oblekah
:: in rojstni opravi ::

Singer
Šivalni
stroji so ne-
prekosljivi
v trajnosti
in vsestran-
sko upo-
rabo.

Singer Ko.
delniška družba šival-
nih strojev.

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.
Novomesto, Glavni trg št. 45.
— Kranj, Glavni trg št. 119.
— Kočevje, Glavni trg št. 79.

ZAHVALA.

Iskreno in toplo zahvaljujemo
vse znance in prijatelje, ki so se
našega

Vladimira

spomnili ob njegovi smrti. Časteč trp-
ljenje so počastili samih sebe.

V Ljubljani, dne 28. maja 1914.

Dr. Fr. Ilešič
z obitelji.

FRAN KRAIGHER

Krojaški mojster

Gospodsk. ulica št. 5

se priporoča slavnemu občinstvu za naročila vsakovrstnih oblek po
meri. — Inozemskega in domačega blaga večno na izbero. — Spre-
jema tudi izdelovanje oblek in popravila. — Cene zmernne. — Izdeluje
vsakovrstne svetovno znane gume iz svil in blaga, trpežne tudi za
eksport po morju. 229

**„Zdravnik
želodca“**

je edina posebnost želodčnega
likerja iz zdravilnih rastlin, kateri
izborno upliva proti slabosti v
želodcu ter ga radi tega v nobeni
družini ne bi smelo manjkati.

GVIDON ČADEŽ

Ljubljana, Mestni trg št. 14.

Ugodno kupite v modni trgovini za gospode in
dečke klobuke, čepice, perilo, kravate in vse
— druge modne predmete. —

11-50 — Velika zaloga — 11-50

najfinejših, trpežnih in nogi
najbolj prilečnih

čevljev

za dame, gospode in otroke.

Viktorija Sterniša

Ljubljana,

Jurčičev trg št. 8.

Gg. učiteljcem, učiteljicam in
drž. uradnikom 15% popust.

Modistinja

Minka Horvat, Ljubljana,
Stari trg 21.

Priporoča svojo veliko zalogo damskih in otroških
klobukov, športnih čepic in vseh potrebnih za mo-
distke. — Popravila se točno in najcenejše izvrše.

Pozor stavbeniki!

Pozor občinstvo!

Izgotovljene štedilnike

solidno domače delo, prodaja po
jako nizkih cenah

Rudolf Geyer, ključar, mojster, Ljub-
ljana, Cesta na Rudolfovo železnico 10.
priporoča tudi vsa v stroko spadajoča dela,
vrtno, — stopniščne in balkonske ograje,
:: rastlinjake, i. t. d., ter vsa popravila. ::

K. LINHART

urar

Ljubljana, Marije Ter. c. 7.

Zaloga vseh vrst žepnih ur, zlasti „Omega“, nikljaste in srebrne, dalje ur na nihalo, stenske ure in budilke.

Specialist za popravila.

Edina primorska tovarna dvokoles

„Tribuna“

Gorica, Tržaška ulica št. 26, prej pivovar. Gorjup.

Velika eksportna zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrionov itd. itd.

F. Batjel

Gorica, Stolna ulica št. 2-4. Prodaja na obroke. Ceniki franco.

Angelo Novak Ljubljana

Čevlji

prvovrstne kvalitete

kakor elegance!

16.50

12.50

Šelenburgova ulica

Kavarna „Central“.

KONCERT

od danes naprej vsak večer v Ljubljani znane in priljubljene dunajske elitne damske kapele

R. H. Dietrich.

Vso noč odprto. Vstop prost.

Pri nakupu obuvai ni treba iskati trgovin s kričečo reklamo. Pri meni dobite isto ravno tako poceni pa vsekakor boljše, za kar jamči moj strokovni poklic.

Popravila čevljev, četudi niso bila kupljena pri meni, izvršujem vestno in poceni.

MARTIN KRALJ,

čevlji-rski mojster, Wolfova ulica št. 12 v Ljubljani.

Za nakup oljnatih in suhih barv, lakov, firnežev in vse v to stroko spadajočih predmetov se priporoča tvornica barv

== Premierl & Jančar ==

Dunajska cesta št. 20. Ljubljana Kolodvorska ulica št. 18.

Fristne emajlne barve, karbolinej, mavec itd. Na drobno in debelo.

FR. P. ZAJEC,

Ljubljana, Stari trg 9.

Največja tovarniška zaloga

najsolidnejših gramofonov in plošč.

Plošče Columbia, Favorite, Odeon,

Premier avstr. družbe „Angel“

in „Zonophon“ itd. itd.

Gramofoni že od K 25, naprej.

Plošče „ „ „ 1.30 „

Ceniki brezplačno.

Vsa popravila se izvršujejo točno in solidno.

GRITZNER, najboljši v

Ne kupujte prej

stroja, dokler si niste ogledali

moje tovarniške zaloge. Jam-

čim za vse napake materiala

10 let. Moj

šivalni stroj

krpa nogavice in perilo in veze (štika); ima kroglični tek (Kugel-

lager). Gritznerjevih strojev je danes v rabi že dva in pol mili-

jona. Garancija 10 let. Tovarniška zaloga koles.

Josip Petelinc, Ljubljana, Križevniška ulica 7.

KOLESA PRIZNANO NAJ

BOLJŠA SEDANJOSTI K

A. GOREC

LJUBLJANA MARIJE TERE-
ZIJE CESTA ŠT. 14 NOVI SVET
NASPROTI KOLIZEJA ZAH-
TEVAJTE PRVI SLOV. CENIK
BREZPLAČNO

Kje kupujete

škarje, britve

in

žepne nože?

Pri brusarju

J. Kraiger-ju,

Ljubljana, Zidovska ulica.

On je umetni in fini brusar

z električnim obratom.

Potrebujem

5 dobrih tesačev.

Delo bo trajalo do zime t. l.

Ponudbe na

FRANC DOLENC, lesna trgovina

v Stari Loki pri Škofji Loki.

KUČ

zdravniško priporočeno kri tvoreče

vino daje moč in zdravje.

Vzorec 4 steklenice 5 kg franko po

poštne povzeli K 4.80. Edina zaloga

Br. Novaković,

veletrgovina vina, Vermoutha, Mar-

sale, Malage, Konjaka, žganja itd.

Ljubljana.

Konfekcija

: za moške, ženske in otroke :

v veliki izbiri po zanesljivih in stalnih cenah v podružni trgovini

tvrdke R. MIKLAUC

„Pri Škofu“

Ljubljana — Pred Škofijo št. 3. — Medena ulica.

: Poseden oddelek v prvem nadstropju.

Cenik na zahtevo brezplačno in poštne prosto.

Važno za gospodinjice:

Brez konkurence!

M. Spreitzer, skladišče,

Vojaška ulica št. 2, na Taborju v lastni hiši

Telefon št. 245.

v Ljubljani.

Telefon št. 245.

P. n. Vljudno naznanjam cene moje različne kave, in sicer:

Surova kava:

St. 1. Santos	K 2.30	St. 13. Quademala	K 3.30
2. Rio	2.30	14. Perl-Santos	3.30
3.	2.40	15.	3.10
4. Santos lave	2.50	16. Java, zlato-rumena	3.20
5.	2.80	17. Zlato-rumena, navad.	3.30
6.	3.10	18. Maragotype	3.40
7.	3.10	19. Liberia	3.40
8. Minas	2.70	20. Portoriko	3.20
9. Salvador	3.30	21. Portoriko Piratini	3.60
10.	3.20	22. Cuba, zelo fina	3.60
11. Quademala	3.10	23. Ceylon, zelo fina	3.60
12.	3.20	24.	3.80

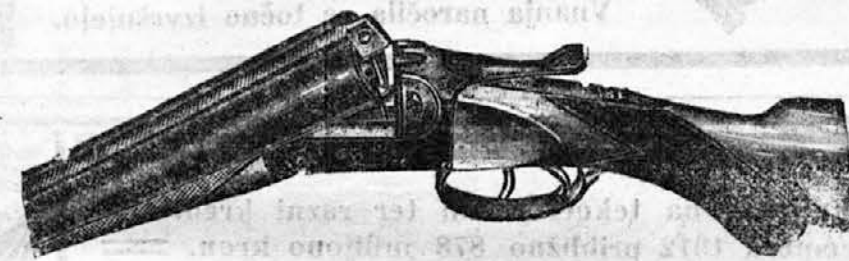
Pražena kava:

St. 1.	K 2.70	St. 3.	K 3.30	St. 5.	K 3.30	St. 7.	K 3.60
2.	2.90	4.	3.20	6.	3.40	8.	3.80

Naročila od 1 do 4 kg dostavljam franko v hišo. — Pri pošiljkih po pošti se zviša cena pri vsakem kilogramu za 20 v dostavljam istoliko franko. Zametenje se ne računa. — Na željo pošljem vseh 24 vzorcev od surove kave v skupni teži od 1/4 kg za K 1.— franko na dom.

Priporočam se in bilježim z vsem spoštovanjem

M. Spreitzer.

F. K. KAISER, puškar, Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 6.

Puške, samokresi, avtomatične pištole, lov-

ske priprave, popravila.

Topič „SALUT“.

Priprave za ribištvo! Umetalni ogenj! C. kr. prodaja smodnika! Pišite po novi cenik!

gostilno pri Sokolu

: Nadvojvode Friderika cesta št. 4 :

(preje Gruberjeva cesta)

ki jo je pred 40 leti ustanovil moj pokojni oče.

Točil bom samo izborno pristna vina in sveže pivo ter postre-

gel z dobro domačo kuhinjo.

Vzprejemajo se abonenti na hrano, ki se oddaja tudi na dom po

zmernih cenah.

Kogljice — 25 m dolgo — je cenjenim gostom na razpolago ter se

odda za posamezne dni v tednu.

Priporočam se za obilen obisk. Z veselejšim pozdravom

Ivan Mehl.

Plošče-
„Angel“
„Zonophon“
„Homokord“
„Odeon“
„Jumbo“
„Favorite“

Slovenske
„Pathe“
plošče in
„Pathe“
apara-e,
igle.

Tovarniška zaloga pravih gramofonov in godbenih avtomatov.

A. RASBERGER, Ljubljana

Sodna ul. 5. Poleg c. kr. dež. sodnije. Sodna ul. 5.

Popravila gramofonov in avtomatov strokovno in ceno.

Saturnin Farandola

čudoviti doživljaji. Znamenit, jako zabaven, mističen, film po enakem romanu Jules Vernea. Predstave vsak dan ob 4^{1/2}, 6^{1/2}, 8^{1/2}; ob nedeljah in praznikih ob 2^{1/2}, 4^{1/2}, 6^{1/2}, 8^{1/2}.

Kinematografski večeri burkežev, največja veselost 2 uri predvalanja

petek 29., sobota 30., bink. nedelja 31., binkoštni ponedeljek 1. junija.

Bioskop Bachmaier

Cene prostorov: 1 K 30 vin.; 1 K; 80 vin.; 40 vin.

Pri nakupu, različnega manufakturnega blaga se blagovolite obrniti na tvrdko
A. & E. Skaberné Mestni trg 10
obstoja od l. 1883.

GORČEVA

KOLESA PRIZNANO NAJ-BOLJŠA SEDANJOSTI X
A. GOREC
LJUBLJANA MARIJE TERE-
ZIJE CESTA ŠT. 14 NOVI SVET
NASPROTI KOLIZEJA ZAH-
TEVAJTE PRVI SLOV. SENIK
BREZPLAČNO

Med dobrim najboljšje je
„Puch“ vozno kolo
model 1914,
ki so vsled lahkega teka in trpežnosti povsod najbolj priljubljena.
Glavno zastopstvo in zaloga
IGN. VOK, specialna trgovina šivalnih
strojev in koles
Ljubljana. — Sodna ulica št. 7. — Ljubljana.

NOVO! NOVO!
Zaloga pohištva „Javor“
Ljubljana, Rimska cesta št. 16
priporoča slav. občinstvu svoje izdelke ter izvršitev vseh mi-
zarških del kakor opravo hotelov, prodajalen, izložb,
vsa stavbna dela i. t. d.
Domače podjetje z mehaničnimi delavnicami.
Najnižje cene. Točna postrežba.

: Prvovrstni v eleganci in trpežnosti so naši :
svetovnoznani

Alfred Fränkl, kom. družba
trgovina v Ljubljani — H. SELJAK, zastop.,
Stritarjeva ulica št. 9.

Lasne kite

najfinije kakovosti po 5, 7, 9 in
12 kron — vse vrste lasne podlage
in mrežice — barva za lase in brado
„Neril“ po 2 in 4 K — toaletne po-
trebščine — lasulje, brade in druge
potrebščine za maskiranje, vse po
zelo zmernih cenah priporoča

Štefan Strmoli
brivec in lasničar
Ljubljana, Pod Trančo št. 1,
(vogal Mestnega in Starega trga).
Izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okus-
no. Kupuje zmešane in rezane ženske lase.

Za binkoštno praznike.

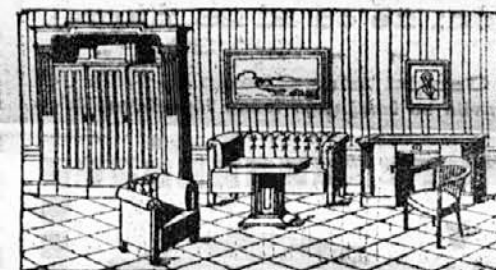

Velika prodaja
oblek za gospode,
dečke, dame in de-
klice. Primerna bir-
manska darila po
globoko znižanih
cenah priporoča

Angleško skladišče oblek
O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5-6.
Telefon 132. Telefon 132.

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga. Mizarstvo.

Popolna spalna soba,
orehov ali hrastov les
K 350.—

Jamči se za solidno delo.
Cene konkurenčne.

J. Pogačnik, Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 13—18.

Velika izbira
okusnega in modernega
blaga za ženske
obleke in bluze.
Le najnovejše
rute in šerpe.
Bogata zaloga vsakovrstnih
preprog in zaves.
Garniture in pre-
proge
za čez divane in za na steno.
Potne odeje.
Linolej.
Izkušeno dobri sifoni.
Kontenine in platna.
Namizno perilo in robci.

Vljudno se priporoča
manufakturna trgovina
J. Grobelnik
Ljubljana, Mestni trg 22
naspr. lekarne.
Vnanja naročila se točno izvršujejo.

Delniški kapital: 150.000.000 kron.
Rezervni zaklad: 95.000.000 kron.

Podružnica c. kr. priv.

Avstrijskega kreditnega zavoda za trgovino in obrt

Ljubljana, Prešernova ulica št. 50, v lastnem poslopiju

sprejema vloge proti hranilnim knjižicam, katere obrestuje od dne vplačila do dne dviga; rentni davek plačuje zavod sam.
Vloge na obrestovanje v tekočem računu, na giro-račun in proti blagajniškim listom najugodnejše. — Zavod

dovoljuje kredite v tekočem računu, nadalje stavbne, hipotekarne, carinske, davčno
jamstvene kredite, rebrurzne kredite itd.,
eskomptira menice in devize ter preskrbuje njih inkaso,
izdaja nakazila, kreditna in priporočila pisma na vsa tržišča tu- in inozemstva,
prodaja in kupuje tu- in inozemske rente, zastavnice, delnice in srečke ter daje
vestne nasvete pri nalaganju kapitala,
izvršuje vse posle pri založitvi vojaško-ženitvenih kavčij, nadalje kavčij in vadij
potrebni za udeležbo pri razpisanih očitih,
sprejema vrednostne papirje v svrhu njih shranbe in uprave,

oddaja proti ognju in vplomu sigurne samoshrambe (Safe-Deposits) pod lastnim
zaklepom stranke ter sprejema vrednostne predmete (precijoze) v hranitev,
zavaruje srečke in izžrebanju podvržene vrednostne papirje proti kurznej izgubi
ter oskrbuje brezplačno revizijo izžrebajočih efektov,
vnovčuje kupone, izžrebane vrednostne papirje in valute,
dovoljuje predujme na blago, vrednostne papirje ter sprejema borzna naročila za
tu- in inozemske borze,
preskrbuje za svoje komitente trgovske informacije na vseh tu- in inozemskih trži-
ščih itd., itd.

Centrala na Dunaju; Podružnice: Bolean, Bregene, Brno, Celovec, Duna VI., Feldkirch, Jablanice, Gorica, Inomost,
Karlovi vari, Liberce, Ljubljana, Lvov, Mor. Ostrava, Olomuc, Opava, Pulj, Praga, Toplice na Češkem, Trst, Warnsdorf.